

Informacja dla członków Spółdzielczego Banku Rozwoju - prawa i obowiązki wynikające z członkostwa

1. Informacje ogólne

Spółdzielczy Bank Rozwoju (dalej SBR Bank) posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (dalej: u.f.b.s.), ustawy Prawo bankowe (dalej: pr. bank.), ustawy Prawo spółdzielcze (dalej: pr. spółdz.) oraz Statutu SBR Bank (dalej Statut).

Zgodnie z art. 1 § 1. pr. spółdz., SBR Bank jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym i zmiennym funduszu udziałowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólną działalność gospodarczą. Członkiem SBR Bank może zostać osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, a także osoba prawna.

Ze stosunkiem członkostwa w SBR Bank wiążą się określone prawa i obowiązki, które zasadniczo wynikają z przepisów pr. spółdz., a także z postanowień Statutu.

Z członkostwem w SBR Bank wiążą się określone uprawnienia, takie jak możliwość decydowania o przyszłości i kierunku działania SBR Bank poprzez podejmowanie decyzji w ramach Zebrania Przedstawicieli oraz Zebrania Grup Członkowskich, ale także obowiązki, jak uczestnictwo w pokrywaniu ewentualnych strat SBR Bank do wysokości udziałów zadeklarowanych przez członka.

2. Członkostwo w SBR Bank

Zgodnie z przepisami pr. spółdz. warunkiem przyjęcia w poczet członków SBR Bank jest złożenie deklaracji. Deklaracja powinna być złożona w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Deklaracja, podpisana przez przystępującego do SBR Bank, powinna zawierać jego imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a w przypadku, gdy przystępujący jest osobą prawną - jej nazwę i siedzibę oraz ilość zadeklarowanych udziałów a także inne dane przewidziane w Statucie (art. 16 § 1. pr. spółdz.), tj. członek SBR Bank może, w deklaracji przystąpienia do SBR Bank lub w pisemnym oświadczeniu, wskazać osobę, której po jego śmierci SBR Bank jest obowiązany wypłacić udziały oraz inne należności związane z udziałami. Wszelkie zmiany danych w deklaracji oraz deklarowanie dalszych udziałów wymagają zachowania formy pisemnej.

O przyjęciu w poczet członków SBR Bank decyduje Zarząd SBR Bank, podejmując w tym przedmiocie uchwałę, w terminie jednego miesiąca od daty złożenia pisemnej deklaracji (art. 17 § 2. i § 3. pr. spółdz.). O podjęciu uchwały o przyjęciu w poczet członków SBR Bank lub uchwały odmawiającej przyjęcia, składający deklarację jest powiadamiany pisemnie w ciągu dwóch tygodni od dnia jej podjęcia. Zawiadomienie o odmowie przyjęcia zawiera uzasadnienie. Od decyzji odmawiającej przyjęcia w poczet członków SBR Bank zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania w formie pisemnej do Rady Nadzorczej SBR Bank, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji.

Rada Nadzorcza rozpatruje odwołanie w terminie trzech miesięcy od daty jego otrzymania. Uchwała Rady Nadzorczej podjęta w tej sprawie jest ostateczna (art. 17 § 3. i § 4. pr. spółdz.).

3. Uprawnienia członka SBR Bank

Członkowie SBR Bank mają równe prawa bez względu na ilość posiadanych udziałów. Zgodnie z postanowieniami Statutu, członek SBR Bank ma prawo:

- 1) brać udział w Zebraniach Przedstawicieli i Zebraniach Grup Członkowskich,
- 2) wybierać i być wybieranym do organów SBR Bank, na zasadach określonych w Statucie,
- 3) otrzymać odpis Statutu i regulaminów, zaznajamiać się z uchwałami organów SBR Bank, protokołami obrad organów SBR Bank, protokołami lustracji, rocznymi sprawozdaniami finansowymi, umowami zawieranymi przez SBR Bank z osobami trzecimi, z zastrzeżeniem, że Bank może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem Banku i przez to wyrządzi Bankowi znaczną szkodę,
- 4) uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej w formie oprocentowania kwot wpłaconych na udziały,
- 5) przeglądać rejestr członków SBR Bank,
- 6) oceniać działalność SBR Bank, zgłaszać wnioski jego dotyczące i żądać informacji o sposobie ich załatwienia.

Wyróżnić należy także uprawnienia majątkowe członka SBR Bank takie jak:

- 1) prawo do żądania zwrotu wpłat dokonanych na udziały – uprawnienie to uzyskuje się co do udziałów obowiązkowych dopiero po ustaniu członkostwa w SBR Bank (art. 10b u.f.b.s.), z kolei co do udziałów nadobowiązkowych powyższa reguła nie znajduje zastosowania. Sposób i termin zwrotu wpłat na udziały określony został w Statucie. Dodatkowo należy pamiętać, że zgodnie z art. 10c ust. 1 u.f.b.s., na podstawie Statutu, Zarząd SBR Bank jest uprawniony do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały;
- 2) prawo do złożenia dyspozycji na wypadek śmierci – członek SBR Bank może w deklaracji przystąpienia do SBR Bank lub w pisemnym oświadczeniu wskazać osobę, której po jego śmierci, SBR Bank jest obowiązany wypłacić udziały oraz inne należności związane z udziałami. Udziały oraz należności te nie wchodzą do spadku po zmarłym członku. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania udziałów i należności może być w każdym czasie zmienione lub odwołane przez członka SBR Bank (art. 10d ust. 3 u.f.b.s.);
- 3) prawo do udziału w nadwyżce bilansowej – nadwyżkę bilansową stanowi zysk SBR Bank, pomniejszony o należny podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe, wynikające z odrębnych przepisów ustawowych. Podziału nadwyżki bilansowej dokonuje Zebranie Przedstawicieli, podejmując w tym zakresie stosowną uchwałę. Co najmniej 5%

nadwyżki przeznacza się na zwiększenie funduszu zasobowego w sytuacji, gdy fundusz ten nie osiągnął wysokości wniesionych udziałów obowiązkowych (art. 77 § 1 pr. spółdz. i art. 76 pr. spółdz.).

Część nadwyżki bilansowej pozostałej po dokonaniu odpisu na zwiększenie funduszu zasobowego przeznacza się:

- a) na zwiększenie pozostałych funduszy własnych SBR Bank,
- b) do podziału między członków SBR Bank w formie oprocentowania udziałów; oprocentowanie może być wypłacone członkom SBR Bank lub dopisane do udziałów członkowskich proporcjonalnie do wartości posiadanych udziałów i okresu ich utrzymania w SBR Bank za dany rok obrotowy; stopę oprocentowania uchwała Zebranie Przedstawicieli. W podziale uwzględnia się również byłych członków (ich spadkobierców), którym przysługują roszczenia o wypłatę udziałów,
- c) na inne cele.

Zasady podziału nadwyżki bilansowej między członków SBR Bank określone zostały w Statucie. Roszczenia o wypłatę udziałów oraz udziału w nadwyżce bilansowej przedawniają się z upływem trzech lat (art. 29 § 1 pr. spółdz.);

- 4) prawo do udziału w majątku SBR Bank pozostałego po jego likwidacji – postępowanie naprawcze, likwidacja lub upadłość SBR Bank odbywa się w trybie i na zasadach przewidzianych w pr. bank., w pr. spółdz. oraz innych ustawach. Jeżeli zgodnie z uchwałą ostatniego Zebrania Przedstawicieli pozostały majątek ma być w całości lub w części podzielony między członków SBR Bank, w podziale tym uwzględnia się byłych członków, którym do chwili przejścia albo postawienia SBR Bank w stan likwidacji nie wypłacono wszystkich udziałów (art. 125 § 5a pr. spółdz.).

4. Obowiązki członka SBR Bank

Członek SBR Bank zobowiązany jest:

- 1) stosować się do postanowień Statutu, regulaminów i uchwał organów SBR Bank,
- 2) troszczyć się o dobro i rozwój SBR Bank, dbać o poszanowanie i pomnażanie majątku SBR Bank oraz prawidłowe wykonywanie zadań statutowych, jak również zapobiegać działaniom na szkodę SBR Bank,
- 3) brać czynny udział w pracach organów statutowych SBR Bank, do których został wybrany,
- 4) zawiadomić pisemnie SBR Bank o każdorazowej zmianie danych osobowych zawartych w deklaracji.

Obok powyższych obowiązków o charakterze ogólnym, można również wyróżnić obowiązki o charakterze majątkowym, takie jak:

- 1) obowiązek wniesienia wpisowego – obowiązek ten wynika bezpośrednio z brzmienia art. 19 § 1 pr. spółdz. Statut określa wysokość wpisowego i termin jego wniesienia. Niewniesienie wpisowego w terminie, uprawnia SBR Bank do żądania odsetek za czas

opóźnienia, stosownie do postanowień art. 481 § 1 ustawy z dnia 23.04.1964 r. - Kodeks cywilny. Brak wniesienia wpisowego w terminie wskazanym w Statucie, może stanowić podstawę do pozbawienia członka SBR Bank statusu „członka” w drodze powzięcia uchwały o wykluczeniu z SBR Bank (art. 24 § 2 pr. spółdz.).

Wpisowe nie podlega zwrotowi w razie ustania członkostwa;

- 2) obowiązek wniesienia wpłat na udziały – obowiązek ten wynika bezpośrednio z art. 19 § 1 pr. spółdz. Co więcej, zgodnie z art. 10 ust. 1 u.f.b.s. każdy członek SBR Bank obowiązany jest posiadać co najmniej jeden zadeklarowany i wpłacony udział. Minimalna wysokość udziału członkowskiego, a także minimalna ilość udziałów obowiązkowych, sposób oraz termin ich wniesienia określone zostały w Statucie;
- 3) obowiązek wniesienia niewpłaconej części udziału – jeżeli zadeklarowane przez członka SBR Bank udziały nie zostały w pełni wniesione, kwoty przypadające członkowi z tytułu podziału nadwyżki bilansowej zalicza się na poczet jego niepełnych udziałów (art. 77 § 3 pr. spółdz.). Po ogłoszeniu upadłości SBR Bank, na żądanie syndyka, zgodnie z art. 135 pr. spółdz., członkowie SBR Bank niezwłocznie uiszczają niewpłaconą dotychczas część udziału;
- 4) uczestnictwo w pokrywaniu strat SBR Bank do wysokości zadeklarowanych udziałów – zgodnie z art. 19 § 2. pr. spółdz., a także zgodnie z postanowieniami Statutu, członek SBR Bank uczestniczy w pokrywaniu strat SBR Bank do wysokości zadeklarowanych udziałów. Co więcej, zgodnie z art. 28 pr. spółdz., w razie otwarcia likwidacji w ciągu sześciu miesięcy lub wszczęcia postępowania upadłościowego w ciągu roku od dnia, w którym członek przestał należeć do SBR Bank, obowiązany jest on wobec SBR Bank do uczestniczenia w pokrywaniu jego strat tak, jak gdyby był nadal członkiem.

Z kolei na podstawie art. 19 § 3. pr. spółdz. członkowie SBR Bank nie odpowiadają wobec wierzycieli SBR Bank za jego zobowiązania. Niemniej jednak środki pieniężne ulokowane przez członka SBR Bank w udziałach w SBR Bank nie są chronione w ramach systemu gwarantowania depozytów bankowych.